

tanéven keresztül az ország 8 iskolájában „Olvasás-fejlesztés-kritikus gondolkodás” címmel kísérletet végezhetünk, melynek középpontjában a tankönyvön kívüli információforrások használata állt. (El-lentmondásmentes közlések betanulása helyett el-lentmondó források mérlegelése, könyv- és könyvtárhasználat, kiegészítő cikkek, kézikönyvrészek, olvasmányok egyéni és csoportmunkában, vita stb.). A részeredményekről máshol már szoltunk röviden (Nagy A. 1999) s ezért itt most csupán két általánosítható mozzanatot szeretnék nyomatékosítani.

Egyrészt az olvasásértés színvonalát mérő, megismételt tesztek eredményei szerint a kontrollcsoportokban a stagnálás s a kísérleti osztályokban a határozott fejlődés volt tapasztalható. Tehát a megváltozott körülmények között a hagyományos módszerek sora ma már nem vezet érzékelhető sikerre. Másrészt az éveken át tartó erőfeszítések sorával lehetett az olvasás iránti attitűdöket megváltoztatni, az olvasás motivációs bázisát átalakítani. A „Miért olvasnak a gyerekek leginkább?” kérdéseinkre a szokásos módon oktatott tanulók döntő többsége „mert kötelező” választ adta, míg a kísérleti csoport tanulói szerint az olvasás érdekes, izgalmas foglalatosság.

Bővebben szoltunk ugyan a negatívumokról, de csak azért, hogy nagyobb érdeklődést keltsünk a prevenciót, a változtatást, a megújítást szolgáló módszerek, eljárások és gondolatok iránt.

Irodalom

Báthory Zoltán: Tanulóink televízió-fogyasztása egy felmérés tükrében = Gyermek és fiatalok a média vonzásában. Szerk.: Lovas György és Rab László. Bp. Gyermek és Ifjúsági Alapprogram, 1998.

Gereben Ferenc: Könyv, könyvtár, közönség. Bp. Országos Széchényi Könyvtár, 1998.

Nagy Attila: Modernizáció: globalizáció, amerikanizáció = Könyvtári Figyelő 1997, 3—4. sz.

Nagy Attila (szerk.): Olvasásfejlesztés iskolában és könyvtárban, Sárospatak, Magyar Olvasástársaság, 1999, 118—127. p.

Terestyéni Tamás: Írás- és olvasásnélküliség Magyarországon = Nyelv, nyelvész, társadalom. Szerk.: Tertts István, Pécs, JPTE, 1996.

Nyírfalvi Károly

„Pre”

Jöttünk a szélrózsa minden irányából
nevezném sorsnak, szebb volna akaratnak
a szavak összekeveredtek
Somogy, Szolnok, Komárom, Békés, ki tudja még
már csak egyféle e-hangot ejtek
szégyellem hirtelen elszánásom
csak sorok egymás alá
nem tudom hol és hogy elég...

A lendület visz és a forró idő, a
beszűkült tér, a terasz árnya
az elkódorgó szavak visszatérnek
mások tollam hegyét perzselik
nem így akartam én ezt
de mit, s ha már így esett
fogjam rá!, maradjak vesztig
hallgassak sokat, keveset.

MÚLTIdő

Nagyanyám háza előtt
lovaskocsik jártak az utcán
otthagyták nyomukat
útkaparóra nem emlékszem.
A bádogos hetente jött
mi naponta ízleltük a
termálfürdő vizét.

Nagyapa ott töltötte a napot
pedikűrös keze irdatlan lábakon matatott
a szűk kabinban.
Nagyapa meghalt, nyolcéves voltam.

Nagyanya is, mikor a 21-et töltöttem.
Enyhe nyár volt, előttem kolumbárium
az ablak tükrében kisírt szemem
értetlen arcom.

A strand és a temetés között
MÁSHOL és *máshol* és **máshol** jártam.
Voltam.

A pókra rácsaptam a szemetes fedelét
most turkálhat kedvére, ha kap levegőt.